

Arbetsmarknadsstrategi

Inledning

Vilhelmina ska vara en kommun där medborgarna har goda förutsättningar för att skapa sin egen försörjning och där kommunen arbetar aktivt med kompetensförsörjning, både för privat och offentlig sektor. Tillsammans skapar vi möjligheter till ökad delaktighet i arbetslivet vilket är en prioriterad samhällsekonomisk fråga men också en fråga om livskvalitet för individen.

Vilhelmina kommuns arbetsmarknadsstrategi innehåller riktlinjer som ska ge en långsiktig stabilitet och fungera som en vägvisare i arbetsmarknadsrelaterade frågor. Riktlinjerna tillsammans med överenskommelser på olika nivåer utgör grunden för Vilhelmina kommuns arbetsmarknadsstrategi.

Agenda 2030¹ är en internationell överenskommelse som har antagits av FN och innehåller de globala målen för hållbar utveckling som ska minska fattigdom, orättvisor och ojämlikheter. I Västerbotten har målsättningarna i Agenda 2030 kanaliserats i en regionplan i och med den regionala utvecklingsstrategin² (RUS) 2020-2030. Inriktningarna med prioriteringar är på många sätt relevanta i arbetet med lokala arbetsmarknadsfrågor.

Avsikten med arbetsmarknadsstrategin är att bidra till ett långsiktigt arbetssätt som stimulerar till utbildning, kompetensutveckling och entreprenörskap samt främjar tillväxt av sysselsättnings- och arbetstillfällen i kommunen. Strategin kräver samarbete och samverkan över förvaltnings- och politikområden samt mellan olika kommuner, myndigheter och organisationer.

¹ [Agenda 2030 - globala mål för hållbar utveckling - Svenska FN-förbundet](#)

² [Regional utvecklingsstrategi 2020-2030_utskrift lågupplöst.pdf \(regionvasterbotten.se\)](#)

Lagrum och ansvarsfördelning

De lagar som styr kommunens agerande och reglerar kommunens ansvar inom arbetsmarknadsområdet är bland annat Kommunallagen, Lagen om arbetslöshetsnämnd, Skollagen och Socialtjänstlagen.

Enligt **Kommunallagen** (2017:725) har kommunen utrymme att bestämma vilka verksamheter man vill bedriva inom ramen för allmänna befogenheter. Att utföra kompletterande åtgärder för arbetslösa och att bedriva sysselsättning för personer utanför den reguljära arbetsmarknaden är exempel på åtgärder som kommunallagen ger kommunen möjlighet att göra.

Lagen om arbetslöshetsnämnd (1944:475) slår fast att en arbetslöshetsnämnd ska finnas i varje kommun. I Vilhelmina är detta kommunstyrelsen. Arbetslöshetsnämnd får inte förväxlas med Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsråd. Nämndens uppgift är att främja kommunala åtgärder i syfte att förebygga arbetslöshet och minska arbetslöshetens verkningar i samhället. Samarbete ska ske med myndigheter och enskilda, vilkas verksamhet berör sysselsättningsfrågor.

Socialtjänstlagen (2001:453). Kommunen har enligt Socialtjänstlagen det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som dom behöver. Ekonomiskt bistånd är välfärdssystemets yttersta skyddsnät och har som uppgift att träda in tillfälligt i korta perioder av försörjningsproblem. Socialtjänstlagen ger kommunen utrymme att begära motprestation från de individer som uppbär ekonomiskt bistånd, så länge motprestationen främjar den enskildes möjligheter till arbete.

Skollagen (2010:800), Kommunernas aktivitetsansvar (KAA) för ungdomar, slår fast att det är kommunens ansvar att ha en kännedom om samtliga ungdomar under 20 år som inte arbetar, studerar eller har slutbetyg från gymnasiet. Kommunen ska erbjuda ungdomarna lämpliga individuella åtgärder. I första hand ska åtgärderna syfta till att ungdomarna börjar på eller återupptar en utbildning, i andra hand att de får en annan sysselsättning.

Kommunens roll i arbetsmarknadspolitiken

Ansvaret för arbetsmarknadspolitiken är statligt och ansvarig myndighet är Arbetsförmedlingen. Försäkringskassan har samordningsansvar för rehabilitering till arbete. En nationell överenskommelse³ är upprättad mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Arbetsförmedlingen. Den nationella överenskommelsen poängterar att kommunen har ett viktigt ansvar för de gemensamma utmaningarna. Kommunen har därmed en kompletterande roll till det statliga ansvaret och utgör en samverkanspart i arbetsmarknadsfrågor. Utifrån direktiven i den nationella överenskommelsen har en lokal överenskommelse upprättats för att finna gemensamma samverkanslösningar i frågor som rör kompetensförsörjning, lokal- och regional utveckling och insatser för personer med särskilt behov av stöd för att komma i arbete. Genom en utvecklad och väl organiserad samverkan kan gemensamma resurser användas mer effektivt och ge en ökad samhällsnytta.

Riktlinjer

Vilhelmina kommun ska genom riktade insatser verka för att stärka kompetensförsörjningen och medverka till en stark arbetsmarknad, förebygga arbetslöshet och motverka utanförskap.

Kommunen ska arbeta för:

- 1.1 att underlätta livslångt lärande och anpassa utbildningar utifrån arbetsmarknadens behov och individers förutsättningar. Barn och unga ska ges såväl teoretisk som praktisk kunskap om arbetsmarknaden, kombinerad med studie- och yrkesvägledning för att kunna göra välgrundade val avseende utbildning och arbete.
- 1.2 att tillhandahålla feriearbeten för ungdomar i årskurs 8 och 9 samt åk 1 i gymnasieskolan. Feriearbeten är ett sätt att ge ungdomar ökade kunskaper om arbetsmarknaden och en inblick i arbetslivet.
- 1.3 att platser för prioriterade grupper för praktik, arbetsrehabilitering, social rehabilitering samt sysselsättningsåtgärder, ska där så är lämpligt, upplåtas inom kommunens bolag, nämnder och styrelser samt i övrig kommunfinansierad verksamhet.
- 1.4 att inom ramen för Kommunalt aktivitetsansvar (KAA) erbjuda ungdomarna individuellt anpassade insatser.
- 1.5 att samordna insatser för unga i åldern 20–29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS) i samarbete med andra myndigheter, för att dessa ungdomar ska etablera sig i arbets- och samhällslivet.
- 1.6 att föra en löpande dialog med näringslivet kring kompetensbehov och praktikplatser och för transparens kring verksamheternas arbetsförberedande aktiviteter.
- 1.7 att social hänsyn beaktas i kravspecifikationer i samband med upphandling och kommunala utvecklingsprojekt.

³ [Nationell överenskommelse om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och Sveriges Kommuner och Landsting \(arbetsformedlingen.se\)](https://arbetsformedlingen.se)

1.8 att följa arbetsmarknadspolitiken och dess utveckling och vara en aktiv part inom området.

Strategins genomförande

Arbetsmarknadsstrategin anger kommunens viljeinriktning inom arbetsmarknadsområdet. Grundläggande för genomförandet av denna arbetsmarknadsstrategi är att arbetsmarknadspolitiken även fortsättningsvis är ett statligt ansvar.

En förutsättning för strategins genomförande är en väl fungerande samverkan både internt inom kommunens olika nämnder och förvaltningar och med externa aktörer som Arbetsförmedlingen, det lokala och regionala näringslivet (både enskilda företag och näringslivsorganisationer), ideell sektor, regionala samverkansorganisationer med flera. Detta ställer höga krav på kunskap om de olika parternas uppdrag och korrekta förväntningar på de mandat och ansvar som varje enskild aktör har.

Utifrån de övergripande riktlinjerna som strategin anger behöver varje delområde konkretiseras i handlingsplaner med kontinuerlig uppföljning. Arbetsmarknadsenheten utgör den samordnande funktionen och ska verka för ett helhetsperspektiv i arbetsmarknadsfrågor.

Uppföljning

För att kunna följa upp hur arbetsmarknadsstrategins riktlinjer implementeras i kommunen så redovisas måluppfyllelse och effekter i en årlig kvalitetsredovisning av arbetsmarknadsenheten.